

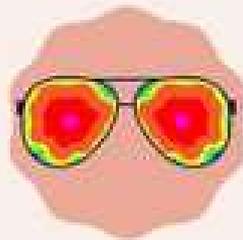
ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ЛЮДЕЙ В АУТИЧНОМУ СПЕКТРІ

ІНФОГРАФІКА ДЛЯ БАТЬКІВ ТА ВЧИТЕЛІВ

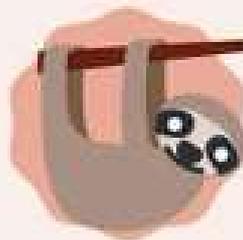
ХАРЧОВА ВИБІРКОВІСТЬ

Одна з характерних рис аутизму. Колір, текстурна температура, смак - все повинні бути знайомим та відчуватися як "безпечне". Причина харчової вибірковості - не викрадення чи капризи, а особливості функціонування нервової системи людини з аутизмом.

СПЕЦІНТЕРЕСИ

Особливість аутизму - розсіяність/ безпорадність в одних сферах і гіперфокус - в інших. Цікавленися чимось глибоко і серйозно, люди з аутизмом направляють туди весь свій час, увагу, ресурси. Спецінтерес можна використовувати, зацікавлюючи людину навчанням через призму цікавої теми (поїзди, літаки, комахи, космос).

ВИКОНАВЧА ДИСФУНКЦІЯ

Через особливості функціонування мозку, людині з аутизмом часто буває складно виконати завдання, яке потрібно, але не хочеться. Тобто, це фізично складно. Тому звичайні побутові та навчальні прості задані можуть викликати сильний опір або повне ігнорування. В той же час, людина може самостійно братися за складні завдання, якщо вони цікаві, резонують зі спецінтересом та захоплюють людину з аутизмом.

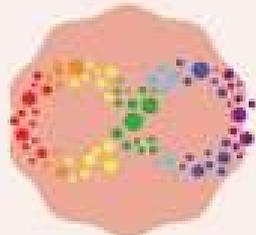
АДАПТИВНІ МЕХАНІЗМИ

Основне завдання батьків, психологів та педагогів - посприяти розвитку адаптивних механізмів людини з аутизмом. Якщо дитина кричить і ланосе все навколо - вона "своєю мовою" намагається сказати, що їй погано. Якщо постійно показувати (ІНШІ) способи сказати про свій дискомфорт та (ІНШІ) способи знімати напругу - адаптивні механізми поступово напрацюються.

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ЛЮДЕЙ В АУТИЧНОМУ СПЕКТРІ

ІНФОГРАФІКА ДЛЯ БАТЬКІВ ТА ВЧИТЕЛІВ

СПЕКТР

Аутизм - це спектр. А отже, "концентрація" рис аутизму може відізнатися. Одні людина буде мати глибокий аутизм і не змоги обслуговувати себе. Інша - мати ледве помітну дисфункційність поведінки. АЛЕ! Кожному з них потрібна допомога.

НЕ ХВОРОБА

РАС (розлади аутичного спектру) - це не психічна хвороба. Аутизм неможливо виклувати. Проте людині в спектрі можна допомогти розвинути механізми компенсації, заповнити дефіцити та розвинути таланти.

НЕ РОЗУМОВА ВІДСТАЛІСТЬ

Як серед нейротипових, так і серед аутичних людей рівень інтелекту може варіюватися. Серед дітей з аутизмом зустрічаються люди з дуже високим IQ, ейдетичною пам'яттю та слабкими знаннями певної сфери.

НЕ РЕЗУЛЬТАТ ВИХОВАННЯ

Аутизм - вроджений стан, іншої тип організації нервової системи. Отже, "небажані" соціальні ефекти не є наслідком поганого виховання чи низької культури батьківства.

НЕ ІНТРОВЕРТ

Попри стереотип, людина з аутизмом - не обов'язково - є замкненим та відстороненим інтровертом. Вони бувають і екстравертами. Проте, спільний для всіх них розлад комунікації означає, що людина не завжди розуміє, коли з ним і про що можна розмовляти. Може здаватися грубою, нетактовною, надто відвертою, говорити надто довго, надто голосно, "набридати" нецікавими для людей темами.

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ЛЮДЕЙ В АУТИЧНОМУ СПЕКТРІ

ІНФОГРАФІКА ДЛЯ БАТЬКІВ ТА ВЧИТЕЛІВ

СЕНСОРНИЙ ПРОФІЛЬ

Люди з аутизмом відчують світ іншим. Звичайній дитині може відчуватися в багатому разі інтенсивніше, ніж у нейротипової людини. Звичайний шум або освітлення може сприйматися як нестерпне, що призводить до перевантаження нервової системи. Зустрічається також гіпочутливість, коли людині важко розпізнати власний голод та бажання відвідати туалет.

ЗЕРКАЛЬНІ НЕЙРОНИ

Нейротипова людина навчається, повторюючи за іншими. Людина з аутизмом у меншій мірі фокусується на людях, у більшій - на предметах та явищах. Це не означає, що людину з аутизмом неможливо навчити. Це означає, що процес навчання проходить **ІНШИМ ШЛЯХОМ**. Пошук закономірностей, дослідження процесу - потрібно спостерігати, щоб зрозуміти, **ЯК САМЕ** навчається конкретна людина.

СХЕМИ ТА СТЕРЕОТИПИ

Людина з аутизмом відчуває себе в безпеці, якщо відчуває впорядкованість та стабільність світу. Тому він любить сталий графік, одні і ті ж маршрути, одні і той же одяг, одні і те ж робоче місце, одні і ті ж страви. Порушення цих стереотипів може призвести до дестабілізації та агресії.

СТІМИ

Оскільки звичайні побутові ситуації для надчутливих людей з аутизмом потребують **БІЛЬШИХ** ресурсів, нервова система шукає спосіб розвантажити себе. Тому виникають "стіми" - характерні повторювані рухи руками, крутіння навколо себе, гойдання, вокалізації тощо. Стіми не можна блокувати! Але можна допомогти замінити їх на більш адаптивні (чимось зайняти руки): сенсорні іграшки, конструктор, чотки.

МЕЛТДАУНИ

Варто розуміти, що будь-яке перебування у соціальному середовищі та будь-яка соціальна взаємодія - стрес для людини з аутизмом. Вимагає великих зусиль. Тому переконарування, зміна графіку, сенсорне перевантаження, ситуація поразки або незрозуміла соціальна ситуація може викликати нервовий зрив. Може виражатися в агресії, істерці, втечі.